

лихвите или главницата, вероятност да изпаднат в несъстоятелност или друга финансова реорганизация, и, когато очевидни данни показва, че е налице измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са съпоставими с неизпълнения.

Към датата на финансовия отчет се прави преглед за определяне на обезценка от несъбираемост.

Вземанията от клиенти по продажби, се признават и отчитат по оригинална фактурна стойност, намалена с обезценка от несъбираемост. Приблизителна оценка на съмнителни вземания се извършва, когато събирането на пълната сума не е вероятно. Несъбираемите вземания се отписват при тяхното установяване.

Определянето на обезценката се извършва на база на индивидуален подход за всяко вземане по решение на ръководството.

Разходи за бъдещи периоди - предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват във вземанията от клиенти и доставчици.

Финансови активи, отчитани по амортизирана цена на придобиване

За финансови активи, отчитани по амортизирана цена на придобиване, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно, и индивидуално или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, нормата на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка и сумата на загубата се признава в отчета за доходите. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в отчета за доходите. Засемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава

или намалява чрез корекция в корективната сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в отчета за доходите.

Финансови инвестиции на разположение за продажба

За финансови инвестиции на разположение за продажба към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали съществуват обективни доказателства, че инвестицията или група от инвестиции е обезценена.

В случай на капиталови инвестиции, класифицирани като такива на разположение за продажба, обективните доказателства включват значителен или продължителен спад в справедливата стойност на инвестицията под неговата цена на придобиване. "Значителен спад" се оценява спрямо първоначалната цена на придобиване на инвестицията, а "продължителен" спрямо периода, в който справедливата стойност е под първоначалната цена на придобиване. Когато съществуват доказателства за обезценка, кумулативната загуба – оценена като разликата между цената на придобиване и текущата справедлива стойност, намалена със загубата от обезценка на тази инвестиция, по-рано призната в отчета за доходите – се изважда от другите всеобхватни доходи и се признава в отчета за доходите. Загубите от обезценка на капиталови инвестиции не се възстановяват през отчета за доходите; увеличенията в тяхната справедлива стойност се признават директно в другите всеобхватни доходи.

В случай на дългови инструменти, класифицирани като такива на разположение за продажба, обезценката се оценява на база на същите критерии както за финансовите активи, отчитани по амортизирана цена на придобиване. Обаче, сумата, отразена като обезценка, представлява кумулативната загуба, оценена като разликата между амортизираната цена на придобиване и текущата справедлива стойност, намалена със загубата от обезценка върху тази инвестиция, призната по-рано в отчета за доходите. Бъдещите приходи от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност на актива като се използва лихвеният процент, използван за дискотиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи. Ако през следваща година справедливата стойност на дълговия инструмент се увеличи и увеличението може да бъде обективно свързано със събитие, възникващо след признаването на загубата от обезценка в отчета за доходите, загубата от обезценка се възстановява чрез отчета за доходите.

Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви в обхвата на МСС 39 се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно. Дружеството определя класификацията на финансовите си пасиви при първоначалното признаване.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства, плюс пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, заеми и привлечени средства, договори за финансови гаранции и деривативни финансови инструменти.

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както следва:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба в близко бъдеще. Тази категория включва деривативни финансови инструменти, притежавани от Дружеството, които не са определени като хеджингови инструменти в хеджингово взаимоотношение както това е дефинирано от МСС 39.

Отделените внедрени деривативи също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти.

Печалбите или загубите по пасиви, държани за търговия, се признават в отчета за доходите. Дружеството не е определила никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване.

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от заемите и привлечени средства се признават в отчета за доходите, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП).

Амортизираните разходи се изчисляват като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва във финансовия разход в отчета за доходите.

Договори за финансови гаранции

Договорите за финансови гаранции, издадени от Дружеството представляват онези договори, които изискват плащане, което да компенсира притежателя им за загуба, претърпяна поради факта, че длъжникът не е успял да извърши плащането в определения срок съгласно условията на дълговия инструмент. Договорите за финансова гаранция първоначално се признават като пасив по справедлива стойност, коригиран с разходите по сделката, пряко свързани с издаването на гаранцията. Впоследствие, пасивът се оценява по

по-високата от най-добрата приблизителна оценка на разхода, необходим за уреждането на настоящото задължение към отчетната дата, и признатата сума минус акумулираната амортизация.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов, а разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за доходите.

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако и единствено ако понастоящем съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Справедлива стойност на финансови инструменти

Към всяка отчетна дата справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на пазарите, се определя на база на котиран пазарни цели или котировки от дилъри (цени „купува“ за дълги позиции и цени "продава" за къси позиции) без да се приспадат разходи по сделката.

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя с помощта на техники за оценяване. Тези техники включват използване на скорошни пазарни преки сделки; препратки към текущата справедлива стойност на друг инструмент, който е в значителна степен същия; анализ на дисконтираните парични потоци и други модели за оценка.

Анализ на справедливите стойности на финансовите инструменти и допълнителни данни за начина, по който те са оценени, е предоставен в Пояснителна бележка 16.

Стоково-материални запаси

Като стоково-материални запаси се отчитат:

- ✓ активи държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;
- ✓ намиращи се в процес на производство за последваща продажба /незавършено производство/;
- ✓ материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги;/материали, суровини/;

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност“;
Готова продукция и незавършено п-во	– стойността на употребените преки материали, труд и променливи и постоянни общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми;

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносите мита и други невазстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се

отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Количеството общопроизводствени постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет се отчитат като текущи разходи за периода. Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- ✓ количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- ✓ разходи за съхранение в склад;
- ✓ административни разходи;
- ✓ разходи по продажбите;

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Приблизителното оценяване на нетната реализуема стойност се базира на най-сигурните съществуващи данни по време на съставянето на тази оценка според обема на стоковите запаси, който се очаква да бъде реализиран. Тези оценки отчитат колебанията в цените и себестойността, които са в пряка връзка със събития, станали след приключване на периода дотолкова, доколкото тези събития потвърждават условията, съществуващи в края на периода.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на

всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени сгради, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Нетекущи активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите по продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценка на съответния актив начислена преди съгласно МСС 36 и МОФО5.

Тази категория обхваща всички нетекущи активи, които дружеството е предназначило за продажба.

Предназначаването на актив за продажба се смята за вероятно в следните случаи:

Активът е непосредствено годен за продажба в настоящото си състояние;

Активът не е обременен от рестрикции и е предмет на обичайните условия за продажба на такъв вид актив;

Ръководството на дружеството е демонстрирало конкретно намерение да продаде актива през годината, като е изготвило съответен план за продажба;

Активът може да бъде заменен на активния пазар или е налице заинтересован купувач;

Описание	Съдържание
Нематериални активи	Тази категория включва всички нематериални активи, които отговарят на гореспоменатите изисквания и които са предназначени за продажба. Те трябва да се оценяват по по-ниската от отчетната стойност и справедливата стойност, без разходите за продажба.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	Тази категория обхваща всички материални активи, които отговарят на гореспоменатите изисквания и са предназначени за продажба. Те трябва да се оценяват по по-ниската от отчетната стойност и справедливата стойност, без разходите за продажба. Във всеки случай, трябва да се прекрати процеса на амортизация.
Инвестиционни имоти	Тази категория обхваща всички инвестиционни имоти, които отговарят на гореспоменатите изисквания, и които са предназначени за продажба. Критериите за оценка на инвестиционни имоти са същите като за нетекущи активи. Във

	всеки случай, трябва да се прекрати процеса на амортизация.
Капиталови инвестиции	Тази категория обхваща всички финансови активи, които отговарят на гореспоменатите изисквания, и които са предназначени за продажба. Критериите за оценка на финансови активи са същите като за нетекущи активи.

Ако Дружеството се е ангажирало с план за продажба, включващ загуба на контрол над дъщерно дружество, всички активи и пасиви на това дъщерно дружество се класифицират като държани за продажба, когато са постигнати критериите, определени в МСФО 5, независимо дали ще задържи неконтролирано участие в своето бившо дъщерно дружество след продажбата.

Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти включват парични средства в брой и в банки, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, лесно обратими високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Собствен капитал

Собственият капитал на дружеството се състои от:

Основен капитал включващ:

Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация

Резерви включващи:

Допълнителни резерви – образувани по решение на общото събрание на дружеството от разпределение на финансов резултат и ревалоризация на активи и пасиви /преизчисление за свръхинфлация/ към 31. 12. 1997 г.

Резерв от последващи оценки на активи - формиран от извършвани преоценки на активи до 01. 01. 2002 г по действащото законодателство и еднократна оценка на активи към 01. 01. 2003 г.

Дружеството е приело счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба в отчетния период.

Финансов резултат включващ:

Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Търговски и други задължения и кредити

Задължения със срок над 12 месеца

Тук се включват всички задължения, дължими в срок над 12 месеца от края на отчетния период, които включват договорни задължения както следва:

Да предадат ликвидни средства или други финансови активи на друго дружество;

Да обменят финансови инструменти с друго дружество при потенциално неизгодни условия.

Първоначалното признаване на задължението се извършва по номинална стойност (включително натрупаните оперативни разходи).

Класифициране на задълженията и кредитите:

Като кредити и задължения се класифицират задължения възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

Първоначално тези задължения и кредити се оценяват по себестойност включваща справедливата стойност на полученото и разходите по сделката.

След първоначалното признаване кредитите и задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

без фиксиран падеж;

с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет

Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В последствие заемите се отчитат по амортизируема стойност; всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

Правителствени дарения

Правителствени дарения съгласно МСС20 са помощ от правителството/правителствени агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към Дружеството в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на Дружеството. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с правителството, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на дружеството.

Дарения, свързани с активи, са правителствени дарения, чието основно условие е, че Дружеството, следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи. Дарения свързани с приход, са правителствени дарения, различни от правителствените дарения свързани с активи.

Дарения, свързани с активи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива. Дарения, свързани с приход се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента в които се признават разходите за покриването на които са получени.

Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задължения на Дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Представени са по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък. За просрочените задължения по данъци са начислени /не са начислени/ дължимите лихви за забава към датата на финансовия отчет.

Задължения към персонала

Задължения към персонал и осигурителни организации се класифицират задължения на Дружеството по повод на минал труд положен от настия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход непозвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Дружеството няма приета политика да начислява дългосрочни доходи на персонала. Съгласно изискванията на КТ за забавени плащания към персонала не са начислени лихви в размер на законовата лихва.

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Ако служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия си стаж, той трябва да получи шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател – две брутни месечни заплати.

Провизии

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно иискванията на МСС 37.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на Дружеството на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период.

Признатите суми на провизии се преразглеждат в края на всеки отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Провизии за гаранции

Провизиите за разходи, свързани с гаранции, се признават, когато продуктът бъде продаден или услугата предоставена. Първоначалното признаване се базира на историческия опит. Първоначалната приблизителна оценка на разходите, свързани с гаранции, се преразглежда ежегодно.

Печалба или загуба за периода

Всички приходни и разходни статии, признати за периода, се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго.

Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

Разходи

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходи за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Общи и административни разходи

Тази разходна категория включва всички разходи от общ и административен характер.

Финансови разходи

Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които Дружеството отчита, и които са свързани с обичайната дейност.

Принципът на начисление се отнася до финансовите разходи, така както се отнася до всички други компоненти на отчета за доходите. Те включват и всички обезценки на финансови активи.

Приходи

Общ всеобхватен доход е промяната в собствения капитал през периода в резултат от операции и други събития, различни от промените в резултат от операции със собствениците в качеството им на собственици.

Общият всеобхватен доход се състои от всички компоненти на „печалба или загуба” и на „друг всеобхватен доход”.

Друг всеобхватен доход съдържа статии на приходи и разходи (включително корекции за прекласифициране), които не се признават в печалба или загуба, както е разрешено или се изисква от други МСФО.

Компонентите на друг всеобхватен доход включват:

Промени в преоценъчния излишък (вж. МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи);

Актуерски печалби и загуби по планове за дефинирани доходи, признати в съответствие с параграф 93А на МСС 19 Доходи на наети лица;

Печалби и загуби, възникващи от преизчисляване на финансовите отчети на чуждестранна дейност (вж. МСС 21 Ефекти от промените във обменните курсове);

Печалби и загуби от преоценяване на финансови активи на разположение за продажба (вж. МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване);

Ефективната част от печалбите и загубите по хеджиращи инструменти при хеджиране на парични потоци (вж. МСС 39).

Дружеството отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Продажби на продукция и стоки

Приходите от продажби на продукция и стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към датата на баланса. Етапът на завършеност на сделката се определя на база на отработените до момента човекочасове като процент от общите човекочасове, които ще бъдат отработени за всеки договор. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото признатите разходи са възстановими.

При извършване на краткосрочни услуги – при завършване на съответната услуга и приемане на работата от клиента;

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават при начисляването на лихвите (като се използва метода на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансовия инструмент до балансова стойност на финансовия

Други приходи и постъпления

Този раздел включва всички приходи не генерирани от обичайната дейност на Дружеството. Постъпленията се оценяват по сумата на получените или дължими приходи, нетни от намаления, отстъпки и дарения.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора;

Възнаграждения за права – на база на принципа на начисляването съгласно съдържанието на съответното споразумение;

Приходи от дивиденди - при установяване на правата за получаване им;

Финансовите приходи и разходи вече не могат да се компенсират във финансовия отчет по МСФО, а тябва да бъдат представени отделно.

Данъци върху дохода

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат приложимите за периода данъчните закони и съответните данъчни ставки. Приложими са законите, които са в сила или са в значителна степен приети към датата на баланса.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за доходите), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал през същия или предходни отчетни периоди.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на баланса, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансовите стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е палице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби, освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация

и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка дата на баланса и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка дата на баланса и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки и закони, действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на баланса.

Отсрочените данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал (а не в отчета за доходите), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал през същия или предходни отчетни периоди.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ✓ ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
- ✓ вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти се включва в стойността на вземанията или задълженията в баланса.

Функционална валута и валута на представяне

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута /български лев/ на Дружеството.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при преизчисляването на тези парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени или преизчислени преди това, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Дружеството прави преоценка на валутните парични позиции към датата на финансовия отчет за периода и текущо през отчетния период месечно.

Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2013 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Международните стандарти за финансово отчитане изискват от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

Приблизителните оценки подлежат на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се базират, или в резултат от получена нова информация, или допълнително натрупан опит.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към края на отчетния период, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, освен приблизителните оценки и предположения, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Неотменими ангажменти по оперативен лизинг – Дружеството като лицензополучател
Дружеството е сключило договори за лизинг на машини и оборудване. Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези активи не се поемат от Дружеството, договорите се третираят като оперативни лизинги.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на баланса, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Полezni животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството.

Обезценка на вземания

Дружеството използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземания, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на баланса.

Грешки и промени в счетоводната политика

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Дружеството коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез: преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешка;

в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване със задна дата, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Корекции за прекласификация са сумите, прекласифицирани към печалба или загуба през текущия период, които са признати в друг всеобхватен доход в текущия или предходен

периоди. При прилагане счетоводна политика със задна дата или извършва преизчисляване със задна дата на статии във финансовия отчет или когато се прекласифицират статии във финансовия отчет, се представят три отчета за финансово състояние, два от всеки други отчети и свързаните с тях пояснителни приложения. Дружеството представя отчети за финансовото състояние към текущия период, които са признати в друг всеобхватен доход в текущия или предходен периоди:

- ✓ края на текущия период;
- ✓ края на предходния период (което отговаря на началото на настоящия период), и
- ✓ началото на най-ранния сравним период.

Когато се наложи промяна в представянето или класификацията на статии във финансовите си отчети, Дружеството прекласифицира сравнителната информация, освен ако прекласификацията е практически невъзможна.

Сделки по плащания, базирани на акции

Служителите (включително директорите) на Дружеството не получават възнаграждения под формата на сделки по плащания, базирани на акции, където служителите предоставят услуги в замяна на акции или права върху акции.

Свързани лица и сделки между тях

Дружеството спазва изискванията на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението, и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива. Преоценка за това дали дадено споразумение съдържа лизинг след неговото начало, се извършва единствено, ако е удовлетворено някое от посочените по-долу условия:

- ✓ налице е промяна в договорните условия, освен ако промяната не е предвидена единствено да поднови или удължи споразумението;
- ✓ упражнена е опция за подновяване или между страните е договорено удължаване на споразумението, освен ако срокът на подновяването или удължаването е бил първоначално включен в срока на лизинга;
- ✓ налице е промяна в определението дали изпълнението зависи от конкретния актив;
- ✓ налице е съществена промяна в актива.

Ако дадено споразумение се преоценява и бъде определено, че съдържа лизинг или не съдържа лизинг, счетоводното отчитане на лизинга се прилага или се преустановява от:

- ✓ когато възникне промяната в обстоятелствата, пораждаща преоценката;
- ✓ началото на периода на подновяване или удължаване.